

FORSVARSMINISTERIET

26. maj 2016

NOTAT 53: MULIGHED FOR AT UNDGÅ PERIODER MED UDFALD I OPGAVELØSNINGEN

Spørgsmål

Dette notat besvarer følgende spørgsmål:

"Hvad skal der til for at undgå, at vi får en periode, hvor vi ikke kan løse det fulde opgavespektrum (internationale operationer)? Skal der købes flere fly eller skal nogle af de gamle F16 opdateres, så de kan holde længere? Er der andre muligheder? Hvad vil omkostningerne ved at dække dette hul være?"

Grundlag

Dette notat beror dels på kampflykandidaternes besvarelse af Forsvarsministeriets "Request for Binding Information" (RBI 2014), som ligger til grund for indfasningen af nye kampfly, samt på analyser af restlevetiden for de nuværende F-16 fly foretaget af Forsvarsministeriets Materiel- og Indkøbsstyrelse og det hollandske nationale luft- og rumforskningslaboratorium "National Aerospace Laboratory" (NLR).

Sagsfremstilling

F-16 restlevetid

Med F-16 flyenes nuværende brugsmønster forventes det, at det sidste F-16 fly skal udfases med udgangen af 2024. Med de resterende flyvetimer, antallet af flyveklare stel, antallet af piloter, indfasningen af den nye flytype mv. forventes det, at flyene i perioden 2016-2021 kan gennemføre op til tre internationale missioner.¹ Idet udsendelse i internationale missioner kræver et højere antal flystel end løsningen af det nationale afvisningsberedskab, vil denne opgave for F-16 flyets vedkommende falde bort først med udgangen af 2021.

Med udgangen af 2023 vil antallet af flyveklare F-16 fly forventeligt være så lavt, at det nationale afvisningsberedskab ikke længere kan opretholdes alene med F-16.

Såfremt anvendelsen er anderledes end skitseret ovenfor, vil det i sagens natur påvirke restlevetiden.

Fortsat opdatering af F-16 flyet

NLR har som led i typevalgsprocessen analyseret den forventede restlevetid for de danske F-16 fly. Analysen konkluderer blandt andet, at det vil være behæftet med væsentligt forøgede risici at planlægge afflyvning med F-16 flyet ud over 6.500 flyvetimer. De forøgede risici betyder, at det ikke umiddelbart er muligt fortsat at opdatere flyet, idet der kan opstå

¹ Der lægges til grund, at der i 2016 udsendes fire fly plus reserve til Operation Inherent Freedom (OIR) i en periode på seks måneder, jf. B 108. En udsendelse af tilsvarende karakter lægges til grund i 2018. Efter disse to udsendelser lægges det til grund, at F-16 flyene kun udsendes én gang (i 2021), hvor der vil være begrænsning i udsendelsesværdighed eller operationstempo

forhold (eksempelvis revnedannelse, kritiske komponentfejl, reservedelsmangel, mv.), som af flyvesikkerhedsmæssige årsager kan holde flyene på jorden og medføre længerevarende udfald i løsningen af kampflyopgaverne.

Forsvarsministeriets Materiel- og Indkøbsstyrelse har desuden vurderet, at der over tid vil være stadig færre lande, særligt blandt dansk forsvars sædvanlige samarbejdspartnere, der anvender F-16 kampfly. Det vil ske i takt med, at andre lande anskaffer nyere flytyper, hvilket vil have betydning for Danmarks muligheder for fremtidigt samarbejde med andre F-16 brugere. Danmark vil således over tid blandt andet skulle stå alene med de omkostninger, der vil være til anskaffelse af nye reservedele samt de omkostninger, der vil være til opdatering og vedligeholdelse af flyene.

Herudover vil de nuværende F-16 flys operative relevans også aftage over tid i takt med den teknologiske udvikling af flyets mulige trusler, som flyet kan stå overfor samt leve op til de krav, der stilles for at kunne operere sammen med vores allierede.

Endelig er F-16's missionseffektivitet og overlevelsessevne blevet vurderet som en del af den militærfaglige evaluering. Her klarede F-16 sig relativt dårligere end de tre kandidater i typpevalgsprocessen.

Anskaffelsen af nye kampfly

Henset til den begrænsede restlevetid på F-16 sammenholdt med mulighederne for finansiering og levering af nye kampfly vil det som udgangspunkt ikke være muligt at undgå en periode, hvor der ikke kan løses internationale opgaver. Det skyldes dels ovennævnte status for den nuværende F-16 kapacitet, dels begrænsninger i forhold til, hvor hurtigt en ny kampflykapacitet kan indføres.

Regeringen forudsætter, at indfasningen af F-35 fly gennemføres over en periode på seks år (2021-2026). Denne indfasningsprofil er tilrettelagt ud fra en balanceret afvejning af økonomiske og operative hensyn.

Det er en kompleks proces at tage et nyt højteknologisk våbensystem som kampfly i brug. Piloternes uddannelse og træning, mekanikernes uddannelse, værksteder, reservedele, våben, hangarer osv. skal være på klar i den rigtige rækkefølge og i den takt flyene leveres. Dertil kommer, at produktionstiden for nye kampfly, på cirka tre år efter kontraktindgåelse, begrænser leverancemulighederne i forhold til levering af de første fly.

Endelig er det en forudsætning for deltagelse i internationale operationer, at der året inden er leveret tilstrækkeligt med fly til, at piloterne kan trænes til opgaveløsningen, og at der samtidig er tilstrækkeligt med fly til opretholdelse af eksempelvis uddannelsesaktiviteter.

Der er ikke identificeret realistiske muligheder for at kunne undgå en periode, hvor den fulde opgaveløsning for kampfly ikke vil kunne varetages. I den forbindelse bemærkes det, at det er forbundet med langvarige og komplekse forberedelser samt omfattende omstillinger at erstatte en kampflykapacitet med en ny.